

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2To/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220010003
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8220010003.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Petra Tobiaša, na verejnom zasadnutí konanom dňa 10.06.2021, v trestnej veci proti obžalovanej ml. Q. R. pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona, o odvolaní obžalovanej, jej zákonnej zástupkyne a obhajkyne proti rozsudku Okresného súdu Bardejov sp. zn. 3T/1/2020 zo dňa 21.02.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

Obžalovanej

ml. Q. R., nar. XX.XX.XXXX v K., trvalé bytom J.,
C. rad XX, okr. K.,

u k l a d á :

Podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona za použitia § 117 ods. 1, § 38 ods. 2, 3, § 36 písm. j/, l/ Tr. zákona, § 39 ods. 3 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona per analogiam na trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 119 ods. 1 Tr. zákona výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1, § 119 ods. 1 Tr. zákona skúšobnú dobu podmienenečného odsúdenia na dobu 12 (dvanásť) mesiacov.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom uznal súd prvého stupňa obžalovanú ml. Q. R. vinnou zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

v presne nezistený deň a čas mesiaca september roka 2019 v obývačke domu v J., na ul. C. P., okres K. po vzájomnej dohode s mal. K.C. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom okres K., J. XXX, momentálne bytom okres K., J., J. XX, žiakom A. Z., Z. XXX v J., vykonala jedenkrát dobrovoľný pohlavný styk, pričom svojho konania sa dopustila aj napriek vedomosti o tom, že mal. K.C. nar. XX.XX.XXXX v tom čase ešte nedovršil pätnásť rok veku.

Za to jej súd podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona za použitia § 117 ods. 1, § 38 ods. 2,3, § 36 písm. j), l) Tr. zákona uložil trest odňatia slobody v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 119 ods. 1 Tr. zákona výkon trestu odňatia slobody podmienične odložil.

Podľa § 50 ods. 1, § 119 ods. 1 Tr. zákona určil skúšobnú dobu podmieničného odsúdenia v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala obžalovaná, jej zákonná zástupkyňa (mama) M. R. a obhajkyňa odvolanie, ktoré dodatočne prostredníctvom obhajkyne aj písomne odôvodnila napádajúc len výrok o druhu a výmery trestu. V písomných dôvodoch po rekapitulácii výroku odvolaním napadnutého rozsudku uviedla, že je toho názoru, že trest, ktorý jej bol rozsudkom Okresného súdu Bardejov uložený, je neprimerane prísny, preto týmto odvolaním napáda výrok o treste. V prvom rade poukazujeme na skutočnosť, že obeťou sexuálneho zneužívania je v danom prípade chlapec. Túto skutočnosť považujeme za podstatnú a teda takú, ktorá by mala byť pri ukladaní trestu za spáchanie trestného činu sexuálneho zneužívania zohľadnená. Konanie obžalovanej ako dievčaťa vo veku 15 rokov nemôže mať a ani nemalo žiadne následky, ktoré by nejakým spôsobom ohrozili mravný, či iný vývoj mladistvého chlapca ako obeť, ktorý mal v čase spáchania trestného činu 14 rokov. Zároveň tento konkrétny prípad sa nedá považovať za spoločensky nebezpečný v porovnaní s inými prípadmi sexuálneho zneužívania. Máme za to, že sexuálne zneužívanie dievčaťom má zanedbateľný dopad na mladistvého chlapca, ako aj na spoločnosť oproti tomu, aký dopad má sexuálne zneužívanie pri opačnej situácii. Ďalšou podstatnou okolnosťou prípadu je aj vekový rozdiel obžalovanej s obeťou, ktorý je 8 mesiacov. Obžalovaná mala v čase spáchanie skutku 15 a chlapec 14, pričom sa narodili v rovnakom roku. Vzhľadom na to, je možné predpokladať ich rovnakú mentálnu úroveň. Konanie obžalovanej s obeťou je možné z pohľadu spoločnosti skôr vnímať ako experimentovanie mládeže, než ako konanie, ktoré by sa považovalo za spoločensky nebezpečné. Trest stanovený pre trestný čin sexuálneho zneužívania je vzhľadom na povahu trestného činu prísny, avšak tento konkrétny prípad je vzhľadom na vyššie uvedené ojedinelý. Obžalovaná je toho názoru, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti pred sexuálnym zneužívaním, kde páchatelom je dievča, postačuje aj trest kratšieho trvania ako je 18 mesiacov s podmieničným odkladom výkonu trestu odňatia slobody so skúšobnou dobou 24 mesiacov, čo je možné dosiahnuť práve aplikáciou ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zákona. Vo všeobecnosti nie je možné vylúčiť, že práve chlapec je vo väčšine prípadov ten, kto k pohlavnému styku vyvíja aktivitu. Vysoký trest uložený dievčaťu vo veku 15 rokov za sexuálne zneužívanie chlapca vo veku 14 rokov je na jej nápravu neopodstatnený. V zmysle § 34 ods. 1 Tr. zákona: „Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.“ V zmysle § 34 ods. 4 Tr. zákona: „Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.“ V zmysle § 39 ods. 1 Tr. zákona: „Ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.“ S poukazom na vyššie uvedené ojedinelé okolnosti prípadu považujeme trest, ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Bardejov uložený za neprimerane prísny a máme za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Na základe týchto skutočností obžalovaná považuje rozhodnutie Okresného súdu Bardejov v napadnutej časti za nezákonné a preto žiada, aby krajský súd napadnutý rozsudok Okresného súdu Bardejov zrušil.

Na základe včas podaného odvolania oprávnenými osobami postupoval krajský súd v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupov konania, ktoré im prechádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

Vzhľadom na to, že krajský súd v prejednávanej veci nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku (obžalovaná urobila vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, pričom súd prvého stupňa jej vyhlásenie o vine riadne prijal a odvolanie

bolo podané len čo do výroku o treste, najmä jeho výmery), preskúmaval len napadnutý výrok rozsudku, teda výrok o treste a po takomto preskúmaní dospel k nasledovným záverom.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmery trestu.

Dokazovanie v tomto smere tak, ako ho vykonal okresný súd, bolo vykonané v potrebnom rozsahu a vytvorilo spoľahlivý podklad pre rozhodnutie o druhu a výmery trestu v posudzovanom prípade. Okresný súd totižto správne ustálil existenciu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (§ 36, § 37 Tr. zákona - v prospech poľahčujúcich okolností bez existencie okolností priťažujúcich) a v nadväznosti na to tiež podľa svojho právneho názoru v súlade so zákonom (§ 38 ods. 2,3, § 117 ods.1 Tr. zákona) u obžalovanej určil druh trestu a jeho výmeru v zmysle, ako to uvádza v odôvodnení rozsudku, základných hľadísk a kritérií (§ 34 ods.1, ods. 4 Tr. zákona) rozhodných pre naplnenie účelu trestu, zohľadňujúc pri tom aj pravidlo (ust. § 34 ods. 3 Tr. zákona), že trest má postihovať len páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Zohľadňujúc doposiaľ uvedené v súhrne, krajský súd konštatuje, že v danom prípade, aby mohol konštatovať záver, že trest tak, ako bol uložený okresným súdom, je trestom zákonným, ktorý zodpovedá plne zásadám pre ukládanie trestov a odráža závažnosť protiprávneho konania obžalovanej ml. Q. R., okolností, za ktorých sa skutku dopustila, ako aj samotnú osobu obžalovanej (doposiaľ viedla riadny život, svoj skutok úprimne oľutovala), mal za to, že bolo na mieste obžalovanej ukladať ako druh trestu - trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku, čo bol aj dôvod pre zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku vo výroku o treste postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, ods. 2 Tr. poriadku.

V reakcii na odvolacie námietky obžalovanej, no predovšetkým jej obhajkyne, ktoré si s častí osvojil aj krajský súd, potom len v stručnosti považuje za potrebné opätovne z obsahu vykonaného dokazovania sumarizujúc podstatné skutočnosti poukázať na nasledovné.

Krajský súd má za to, že v posudzovanom prípade boli splnené podmienky pre použitie zmierňovacích ustanovení pri určovaní výmery trestu v súlade s rozhodovacou činnosťou súdov, opierajúcou sa o stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR sp. zn. R/44/2017, boli u obžalovanej splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu analogickým použitím ust. § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona, keďže obžalovaná vyhlásila na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku k obžalobe, že je vinná a zároveň prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní také vyhlásenie obžalovanej prijal.

Je pravdou, že v danom prípade obžalovaná urobila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku k obžalobe v celom rozsahu a že prvostupňový súd aj prijal jeho vyhlásenie. Súčasne je však potrebné podotknúť, že predmetný postup pri ukladaní trestu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby podľa uvedeného stanoviska nie je totižto obligatórny, ale fakultatívny (obžalovaný nemá právny nárok na takýto postup) a súd by mal v tejto súvislosti zohľadniť najmä účel trestu ust. Tr. zákonom a teda, či z pohľadu účelu trestu je nevyhnutné takýmto spôsobom postupovať, t.j. ukladať trest pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Predpokladom pre splnenie podmienok pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu ust. Tr. zákonom podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona a to aj v prípade podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona je zistenie, že použitie trestnej sadzby ustanovenej Tr. zákonom by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Krajský súd má za to, že - povaha a závažnosť protiprávneho konania v posudzovanom prípade nepresahuje typovú nebezpečnosť žalovanej trestnej činnosti a celkový kritický postoj obžalovanej k páchanému skutku a skutočnosť, že obžalovaná urobila vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, čím sa podobne ako v konaní o dohode o vine a treste, vzdala práva na verejný proces a tým dokazovania jej viny na hlavnom pojednávaní - opísané a zistené skutočnosti vo svojom súhrne vedú krajský súd k záveru, že sú splnené podmienky naplňujúce aj dôvody pre mimoriadne zníženie trestu a to aj - za použitia analogicky ust. § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona, pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu ustanovenej trestnej sadzby až o jednu tretinu, čo sa napokon aj odzrkadlilo vo výmere uloženého trestu obžalovanej tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku krajského súdu.

Toto boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd považoval odvolanie obžalovanej, jej zákonnej zástupkyne a obhajkyne za sčasti dôvodné a preto zrušil postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, ods. 2 Tr. poriadku napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám obžalovanej trest uložil tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.